UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor, Coordinatus, Seu Omnes ...

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

122. An in collatione serotina ieiuniorum licitum sit sumere uncias octo in pane cocto? Et quid de aliis iusculis? Ex p. 9. t. 6. & Misc. 1. r. 28. aliàs 29.

urn:nbn:de:hbz:466:1-76369

Visual Library

naldus *in praxi*, *to.*1.*lib.*4.*c.*14. *num.*185. & Bonac. *de leg.diſp vlt.punct.*5.*q.*1.*n.*3.

RESOL. CXXII.

An in collatione ſerotina ieiuniorum licitum ſit ſumere vncias octo in pane cocto?

Et quid de aliis iuſculis? Ex part.9.tract.6. & Miſc.1. Reſ.28.aliàs 29.

§.1. PRima ſententia negat. Ita Layman. *l.* 4. *tr.*8. *cap.*1. *num.*9. Filliucius *tom.*2. *tr.* 27. *num.*31. qui monet, non benè arguere illum, qui dicit: [In collatione veſpertina poſſunt licitè ſumere, quatuor vncias panis, duas vncias amygdalarum, & quantum aquæ libuerit: ergo etiam ex aqua; pane illo,& amygdalis poſſum conficere iuſculum coctum, & illud totum ſumere loco collationis: nam agente igne per concoctionem, plurimùm mutatur materia ſubiecta, fitque ex ea alius cibus magis nutritiuus, maiúſque pondus acquirit; ita vt, iudicio peritorum, ex illis quatuor vnciis panis, amygdalis,& aqua, haberi poſſunt duo iuſcula pertingentia ad pondus viginti quatuor vnciarum, quæ vtique poſſent deſeruire in cœnam,penè dixerim,competentem.]

2. Secunda opinio permittit iuſcula, ſi quantitas tamen permiſſam frugum quantitatem non exæquet. Ita Eſcobar *in Theolog. moral. tract.*1. *exam.*13. *cap.*1. *n.*101. vnde obſeruat Pellizzarius *in Man. Reg. tom.*1. *l.*5.*cap*...*n.*16. quod aliqui docti Neoterici, & inter illos, Pater Dominicus Zanetus, concedunt in refectiuncula veſpertina ſumi poſſe iuſculum ex pane, & aqua,pertingens ad duodecim vncias.

3. Tertia opinio concedit abſolutè, in collatione ſerotina ſumi poſſe iuſculum, abſque peculiari indigentia, ac neceſſitate dummodo, iuſculum non ſit coctum in aliquo cibo vetito; ſed tantùm in pane, vel cum fructibus, nec excedatur quantitas alioqui conceſſa. Ita Pellizzarius *loco citato* qui citat ex Societate Azorium, & Reginaldum. Idem docet Nicolaus Moſcenſis *in Tyrocinio Sacræ Artis Pœnitentiariæ,part.*2.*§. De ſecundo præcepto ieiunij,num.*22.Ghetius *in theſauro animæ*, *tom.*1. *verb. Ieiunium*, *cap.*1. *q.*4. & ideò Caramuël *in Reg. D. Benedicti*, *diſp.*128. *n.*1613. docuit, non audere condemnare qualitatem collationis ſerotinæ quomodolibet paratam.

4. Quid ego ſentiam, dicam breuiter. Puto igitur, omnia iuſcula non eſſe in collatione introducenda: & ita adhæreo primæ ſententiæ; ſtante conſuetudine, cui in hoc ſtandum eſt neceſſariò, vt *alibi* à nobis firmatum eſt. Non tamen ſecundam,imò & tertiam ſententiam reprobo: quia in iuſculis obſeruatur conſuetudo, quoad genera ciborum,quæ ipſa introduxit, & ſolum videtur variari modus. Vnde cum Trullench. *in Decal. tom.*1. *l.*3. *cap.*1. *dub.*6. *num.*8. non condemnarem eum, qui in refectiuncula veſcitur pane cocto cum aqua, oleo,& ſale,in quantitate aliàs licita, quidquid *alibi* etiam probabiliter aſſerui.

RESOL. CXXIII.

An in collatione ſerotina ieiuniorum quantitas licita poſſit tota ſumi in ſolo pane?

Et an ſine peccato mortali in ſerotina refectione ieiunij licitum ſit ſumere quantitatem excedentem vncias octo, v. g. quantitatem duarum vnciarum ratione paruitatis materiæ? Ex p.9.tract.6.& Miſc.1.Reſ.15.

§.1. NEgatiuam ſententiam nouiſſimè tenet Pellizzarius *in Man. Regul. tom.*1. *tract.*5. *cap.*5. *num.* 15. vbi ſic ait: [Illud etiam hîc aduerto, quòd quando Doctores concedunt quantitatem octo vnciarum in collatione ſerotina; non eſt ſenſus, comedentem, ſi velit poſſe ſumere octo vncias panis, aliàs nolit ſumere quidquam de fructibus, aut herbis: ſed ſenſus, ieiunantem partim ex fructibus, aut herbis, partim ex pane poſſe ſumere quantitatem octo vnciarum. Moueor, tum ex communi modo loquendi, quo vtuntur Doctores communiter, dum loquuntur de quantitate, & qualitate refectiunculæ veſpertinæ; ſiquidem communiter ſupponunt cum pane modico iungi fructus, aut herbas: tum quia panis maximè confert ad nutriendum, ideòque ſi concederentur octo vnciæ panis, ieiunans nimiam caperet ſuſtentationem: puto autem,quòd ſi ieiunans in refectiuncula vellet vti ſolo pane, poſſent ei concedi quinque panis vnciæ circiter.] Ita ille.

2. Sed, vt verum fatear, ego non damnarem de peccato mortali qui quantitatem licitam totam in pane ſumeret: nam Doctores aſſerunt, quantitatem licitam eſſe vncias octo panis cum fructibus; quia communiter cum pane talia obſonia iunguntur: ſed non ex hoc ſequitur, quòd quis non poteſt ſumere quantitatem vnciarum octo ſolius panis, ſicut poſſet etiam ſumere quantitatem vnciarum octo, aut nucum, vel amygdalarum, aut aliorum fructuum: nam eo ipſo, quòd conſuetudo introduxit talia obſonia in collatione ſerotina, liberum eſt de ipſis ſumere, quæ magis placuerint,& ideò licitum eſt illa ſumere, coniunctim, vel ſeparatim, in quantitate tamen permiſſa à Doctoribus.

3. Dicere autem, panem habere magnam ſubſtantiam, non facit ad rem: ſufficit nobis, quòd ſit cibus à conſuetudine introductus: vt ſunt feſtucæ magnæ ſubſtantiæ: vnde,ſi quis ſumeret (vt vult Pellizzarius vncias quinque panis, & vncias tres feſtucarum, non frangeret ieiunium, & tamen ſumeret maiorem ſubſtantiam,quàm ſi ſumeret vncias octo panis. Igitur de cibis introductis in veſpertina refectione à cõſuetudine,non eſt attendenda qualitas,ſed quantitas;& in hoc ſenſu intelligendus eſt Caietanus *in Summ.verb. Ieiunium.* Vnde ſententiam amiciſſimi Patris Pellizarij refellit Trullench *in Decal. to.*1. *l.*3. *c.*2. *dub.*3 *num.*8. vbi ſic ait: [Quæres, quid liceat ſumere in refectiuncula? Reſpondeo, licitè ſumi poſſe ea, quæ communiter in ientaculis, & poſt prandium ſumi ſolent qualia ſunt arborum fructus, herbæ,& cibi leuiores,vt ficus, amygdalæ, vuæ paſſæ, nuces,pyra poma, oliuæ, bellaria, vel alia ex ſaccharo, aut melle confecta electuaria: item & panis,vel ſolus,vel cum aliquo ex dictis.] Ita ille, cui adde etiam Iacobum Marchantium *in qq. Paſtor.p.*2.*c.*5.

4. Sed hîc obiter quæro,an ſine peccato mortali in ſerotina refectione licitum ſit ſumere quantitatem excedentem vncias octo? Reſpondeo affirmatiuè ratione paruitatis materiæ: & ego *alibi* ex Turriano, quantitatem duarum vnciarum exiſtimaui paruam materiam. Sed Eſcobar *in Theol. moral tract.*1.*exam.*3.*c.*3.*n.*104. putat hanc aſſignationem laxam eſſe, & admittit tantùm vnciam vnam. Verùm noſtram ſententiam nouiſſimè docet doctiſſimus Pater Leander à Murcia *in qq. Regul. in cap.*2.*ſuper c.*3. *Regulæ D. Franciſci*, §.2.*n.*49. ſic aſſerens: [En la materia del ayuno ſe dà paruidad. Aſſi lo tienen Sanchez *in Summa*, *tom.*1.*l.*1. *c.*4. *n.*12. Alfonſo de Leon *de officio Confeſſarij p.*1.*recoll.*7. *n.*23. Luis de Torre *in Summa Theologiæ moral.part.*1. *c.*56. *dub.*27.*num.*2. y comunemente los Doctores. Tota la dificultad eſtà en ſeñalar, que cantidad ſerà parua en eſta materia. El dicho Padre Luis de Torres *en lugar citado*

Alibi ſup. in Reſ.90. §.1, & in Reſ.92. ex doctr. §. vlt.& in Reſol.96.§.vlt. in princ. ad medium, & ſuperius in tr. 4. Reſol 24. § 2. prope fin m. verſ. y no precaria.

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN